

[Karen Dahlerup Andersen.]

Jeg skal herved anbefale forslaget til tingets velvillige behandling.

Socialministeren (Nathalie Lind): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ekspropriation til anlæg af Færøernes Specialskole i Thorshavn.

Formålet med lovforslaget er at sikre adgangen til erhvervelse af de fornødne arealer i Thorshavn for opførelse af en moderne specialskole, der skal varetage undervisning af handicappede på Færøerne.

Om baggrunden herfor skal jeg oplyse, at der i 1962, som en underafdeling under statens kostskole for døve i København, blev oprettet en skoleafdeling i Thorshavn i lokaler, der er stillet til rådighed af Thorshavn kommune. I skolen undervises efterhånden 70 skoleelever med hørehandicap, synshandicap og talelidelser m.v.

I foråret 1969 blev lejemålet imidlertid opsagt til ophør pr. 1. marts 1970, idet den grund, hvorpå skolen er beliggende, skal bortsprænges i forbindelse med en igangværende udvidelse af havnen.

Der blev herefter optaget forhandling med de færøske myndigheder om en løsning af dette problem og tillige om mulighederne for samtidig at opfylde de færøske skolemyndigheders forpligtelse til at indrette specialundervisning. Efter aftale med direktoratet for folkeskolerne og seminarierne, med de herværende myndigheder angående åndssvageforsorg og anden særforborg samt med Færøernes landsstyre nedsatte rigsombudsmanden herefter et udvalg med repræsentanter bl. a. for landsstyret og specialundervisningen til undersøgelse af forholdene.

Udvalget, der afgav betænkning i oktober 1969, har gennemgået behovet og har konkluderet, at i alt 200 børn inden for de forskellige handicapgrupper trænger til specialundervisning, samt at ca. 100 voksne elever har behov for ambulans specialundervisning.

Udvalget har foreslået, at der til opfyl-

delse dels af statens forpligtelser på særforborgens område efter lov for Færøerne om offentlig forborg, dels af folkeskolens forpligtelser, i henhold til lov om folkeskolen på Færøerne til at etablere specialundervisning (hvor denne ikke kan foregå lokalt), snarest opføres en fælles specialskole, der organiseres som en selvejende institution. Folketingets finansudvalg har på grundlag heraf givet tilslutning til en flerårig bevilling til projektering og opførelse af Færøernes Specialskole, omfattende dels en skole, som tænkes bygget ved siden af øvelsesskolen for seminariet i Thorshavn, dels 6 elevhjem.

Af hensyn til, at det i planerne bl. a. er forudsat, at øvelsesskolen og den nye specialskole i fællesskab skal gøre brug af visse lokaler, er det påkrævet, at der ved lov åbnes adgang til, om fornødent ved ekspropriation, hurtigt at disponere over de privatejede arealer, hvorpå specialskolen skal opføres.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, herunder om fordelingen mellem statskassen og Færøernes landskasse af udgifterne ved grunderhvervelserne, skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Ordføreren for forslagsstillerne (Orla Møller): Jeg skal hermed fremsætte forslag til folketingsbeslutning om en skolebogskommission.

Både i den politiske og den pædagogiske debat er der for tiden stor interesse for problemerne omkring holdningspåvirkning gennem undervisningsmateriale. Problemet er særlig stort i folkeskolen, fordi eleverne dér er yngst og lettest modtagelige for påvirkning og får den største prægning. Derfor er det af allerstørste vigtighed, at det anvendte undervisningsmateriale ikke virker tendentiøst i sin fremstilling. Et overfladisk blik på undervisningsmaterialer kan tilsyneladende bekræfte en opfattelse af fastlåsedede holdninger og synspunkter. En nærmere undersøgelse af skolebogsmateriale

[Oria Møller.]

og andet undervisningsstof vil kunne afsløre, hvilke holdninger der lægges for dagen, og eventuelt også, hvordan en mere saglig og korrekt undervisning — uden for stærk binding til ideologiske synspunkter — kan etableres. Måske bør der være et konstant nævnt til at følge udviklingen, men dette bør kommissionen overveje.

Det er lige så vigtigt, at der finder en undersøgelse sted af, om der vil kunne findes bedre former for undervisningsmateriale, f. eks. mangler man materiale for svagtbegavede, svagtsynede, for forældreinformation, AV-materialer etc. En undersøgelse af, om både dette og andet materiale kan fremstilles i en sådan form, at det bliver elevernes ejendom, hører også med i kommissionens arbejde.

Forslaget drejer sig i første række om en undersøgelse af materialet i folkeskolen. Der ville også med god grund kunne tages fat på et analysearbejde af materialet, der anvendes inden for lærlinguddannelserne, gymnasierne og andre uddannelsesformer. Den foreslåede undersøgelse er imidlertid overkommelig og vil måske kunne medføre erfaringer, som kan inspirere til undersøgelse på de øvrige nævnte områder.

Jeg skal herved anbefale forslaget til tingets velvillige behandling.

Formanden: Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes mandag den 24. maj kl. 13.30 med følgende dagsorden:

1) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat. (Ændring af beskatningsprocenter m. v.).

2) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven.

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Medarbejderaktier).

4) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i ferieloven. (Forlængelse af ferie m. v.).

5) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i medhjælperloven. (Forlængelse af ferie).

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om folketingets ombudsmand [af K. Axel Nielsen m. fl.].

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om tobaksafgifter.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste formanden til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 16.30.

106. møde.

Mandag den 24. maj kl 13.30.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddele-
 ler ministeren for kulturelle anliggender, at
 han ønsker skriftligt at fremsætte:

*Forslag til lov om ændring af lov om folke-
 biblioteker m. v.*

Medlem af folketinget Knud Bro har
 meddelt mig, at han ønsker til økonomimi-
 nisteren at stille følgende spørgsmål:

„Har ministeren planer om at etablere
 en statistik, der giver bedre oplysninger
 om den aktuelle indkomstudvikling og
 forbrugstilbøjelighed?“

Medlem af folketinget Hanne Reintoft
 har meddelt mig, at hun ønsker til statsmi-
 nisteren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren give oplysning om, i
 hvilken anledning Franco M. Malfatti er
 inviteret til Danmark?“

Medlem af folketinget Orla Møller har
 meddelt mig, at han ønsker til undervis-
 ningsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvornår kan bekendtgørelsen om
 ændringer i lov om fritidsundervisning
 være klar til udsendelse?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsor-
 denen for tingets førstkommande spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

**Ministeren for kulturelle anliggender (K.
 Helveg Petersen):** Jeg skal her tillade mig
 for det høje folketing at fremsætte *forslag
 til lov om ændring af lov om folkebiblioteker
 m. v.*

Efter de gældende lovbestemmelser skal
 lov om folkebiblioteker fremsættes til re-
 vision i indeværende folketingsår. Det har
 været tanken, at man som basis for en
 revision af folkebiblioteksloven skulle have
 betænkning fra et udvalg, der igennem
 nogle år har arbejdet med dette problem.
 Dette udvalgs arbejde er først for nylig
 afsluttet. Det høje ting har for ca. 3 uger

siden fået betænkningen, og det har ikke
 med den tidsfrist, der er levnet, været mu-
 ligt at udarbejde et lovforslag. Derfor må
 jeg bede tinget om tilslutning til, at der
 sker en udskydelse til folketingsåret 1971-72.

Jeg skal blot uden at lægge op til debat på
 dette tidspunkt give en kort orientering om
 nogle af de hovedpunkter, en ny lov må
 beskæftige sig med. Jeg understreger, at jeg
 ikke med det, jeg siger, ønsker at tage stil-
 ling til den udformning, som et kommende
 lovforslag vil få på noget af områderne.

Et hovedpunkt i betænkningen er ud-
 bygningen af bibliotekernes muligheder for
 i endnu stærkere grad at fungere som centre
 i det kulturelle arbejde, herunder også ud-
 dannelsesmæssige opgaver. Der blev her i
 tinget i 1966 ført en debat om kulturcen-
 terbegrebet, og man var da enig om, at de
 bestående institutioners rammer burde ud-
 bygges til at inddække de behov, som
 man tænkte sig henlagt til kulturcentrene.
 Bibliotekerne yder allerede en bred og me-
 get varieret indsats. Betænkningen går ind
 for en fortsættelse og videreudvikling af ar-
 bejdet med kulturelle arrangementer, hvor-
 ved der bl. a. lægges vægt på kreativ virk-
 somhed, ikke mindst for børn og unge. Der
 ligger her en afgrænsningsopgave over for
 fritidsundervisningen, som man må be-
 skæftige sig med i forbindelse med den ny
 lovgivning.

Folkebibliotekernes betydning for ud-
 dannelserne er stigende. Betænkningen om-
 taler de opgaver, der melder sig med hensyn
 til at imødekomme den stigende trang til på
 egen hånd at kunne uddanne sig. Biblio-
 tekerne kan med anvendelsen af moderne
 hjælpemidler af enhver art i høj grad
 støtte denne individualiseringstendens. Be-
 tænkningen fremhæver i denne sammen-
 hæng den betydning, materialetyper til for-
 midling af skrift, billede, lyd og kombina-
 tioner heraf har.

Der vil med baggrund heri kunne udvikle
 sig nye former for uddannelsesvirksomhed
 af stor betydning for den enkelte og for
 samfundet.

Betænkningen kommer ind på biblio-
 tekernes opgave som informationscentraler.
 Der peges på, at der med den stigende kom-
 plicering af samfundsforholdene er et stort
 behov hos borgerne for at få tilstrækkelig
 klare oplysninger om forhold af offentlig